

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

מטות

מסעי

◆◆◆

שנת

תשפ"ג

◆◆◆

גליון 211

אהבת ישראל, וחכמי הדורות

כולס צריכים "עידוד"

אמרו חז"ל, בית שני מפני מה חרב, מפני "שנאת חנים", ונראה בעזה"י כמה דברים שבידינו להתחזק ולתקן, בבחינת "אהבת חנים".

הנה מרגלא בפומי דרבנו, דברי הגמ' בב"ב (דף ט"ז ע"א) א"ר לוי שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו וכו', דרשה רב אחא בר יעקב בפפוגיא, אתא שטן נשקי לרעי, פ' בא השטן ונישק את רגליו.

וה' אומר רבנו, תראו, אפילו "השטן" מחכה לשמוע מילה טובה, וכששמע שרב אחא בר יעקב משבח, בא לומר לו יישר כח. ועלינו ללמוד מזה ק"ו לבני אדם, כמה צריך לראות לעודד ולשבח את השני.

מראה מקום...

ודבר זה, לא קשה כל כך ליישם, ובידינו לעשות דברים קטנים.. שיועילו לעודד וחזק את השני.

ולמשל, יהודי נכנס לבית הכנסת, שאינו רגיל בו, ובאים ומגישים לו סידור, ומראים לו היכן יש מקום לשבת, כמה זה מחזק אותו.

ומצד שני לעושה, הוא דבר של מה בכך...

וכבר הבאנו, שבפתיחת אלול, בישיבתו הק' "ארחות תורה", ה' מזכיר ומעורר, שצריך לראות לקבל את הבחורים החדשים,

ולהראות להם את מקומם וכדו', ואמר שזה בכלל "ואהבתם את הגר".

[ואוכל להעיד בעצמי, שנשאר חרוט בזכרוני עשרות שנים, כשבילדותי, באתי להתפלל בבהכ"נ מסויים, שהסידורים שהיו על השולחן היו נוסח ספרד, וה' שם זקן יקר בשם ר' חיים גרינבלט ז"ל, שניגש במיוחד לארון קודש, שהיו מונחים שם בתחתיתו סידורי אשכנז, והביא לי... כמה חיזוק נתן לי הדבר].

דורש בשלוי חבירו

וכן העיר פעם רבנו לאברכי כולל חשוב, שאף שכל עיקרו של בן תורה, להיות שקוע כל כולו בתורה, אך זה לא סותר שבד בבד צריך ג"כ לחשוב על זולתו.

והביא דוגמא, אם אברך החסיר כמה ימים, בפרט היושב סמוך אליך בבית מדרש, לא יתכן שלא ידרוש לברר מה קורה אותו.

לא הבאנו אלא דוגמאות, וכל אחד יראה בנפשו, כמה הזדמנויות קלות יחסית.. יש בידו לעשות, וע"ז תתרבה "אהבת חנים", וע"ז ישמח ה' בעולמו.

זוכה ע"ז לתורה

חידוש נפלא בענין דאגה לזולת, הביאו לפני רבנו מהגה"צ ר' שמרייל גריינימן זצ"ל, והתפעל מזה מאד. וכך סיפר שהיו באים למרן החזו"א זצוק"ל כל שבוע כמה צורבי דרבנן מירושלים לדבר בלימוד, וכיון שידעו בני ירושלים שהם נוסעים לחזו"א, בקשו מהם לשאול ממנו עצה בדברים שונים, רפואה וכו'.

ובמשך הזמן נתרבו השאלות, עד שכמעט לא הספיקו לדבר בלימוד עם החזו"א, והחליטו לשאול את החזו"א מהי הדרך הנכונה, האם להמשיך להביא שאלות, או לדחותם, היות שבאים כדי ללמוד.

והשיב להם החזו"א דבר נורא, ואיני זוכר את הלשון בדיוק, אך הרעיון ה', שכפי מה שדואגים לשני, כך זוכים כנגד זה יותר "לבהירות והבנה עמוקה בתורה". הפלא ופלא! וזה עצמו מוסר השכל בשבילנו, כמה צריך לחשוב ולדאוג לשני יותר ויותר, ובזה אדרבה יזכה יותר "בתורה".

סנדק - חסד!

ומענין, שאמר רבנו, שמה שהולך לסנדקאות, אף שגורם לו הרבה ביטול תורה, זה בעיקר משום מצות "חסד", שאנשים כ"כ מבקשים, ולא מחמת מצות "סנדקאות", שאינו חושב שראוי כ"כ לבטל תורה בשביל זה.

ומהאי טעמא, מתחילה לא ה' לוקח פעם שני סנדקאות באותה משפחה, כמ"ש הרמ"א. רק פעם אחת "בבין הזמנים" בא אברך יקר, שכבר שימש אצלו סנדק, והתחנן שיבוא רבנו שוב פעם, היות וכל זקני הדור היו בנופש... ונתרצה רבנו..

קא ניחא להו

וראיתי דבר נפלא בספר "והאיש משה" מידיד נעוריו של רבנו, מרן הגאון ר' משה סולובייצ'יק זצוק"ל, שמבאר הא דאמר' בגיטין (דף נ"ו ע"א) במעשה דבר קמצא, דאמר הואיל והוו יתבי רבנן ולא מחו בי ש"מ קא ניחא להו וכו'.

ולכא' הרי אמרו ז"ל שבשביל שנאת חנים נחרב בית שני, והיכן יש כאן שנאת חנים.

ומוכיח מזה דשנאת חנים אינה דוקא ששונא את חבירו בפועל, אלא עצם הדבר שלא נוגע לו צערו של חבירו, חוסר ההשתתפות בעיני חבירו, זה נקרא כבר שנאת חנים. [והרואה הספדו של רבנו עליו, האיך שה' "טורח מאד מאד" לטובת חבירו, יבין כמה הדברים הם בבחינת "מדילי נפח"].

לקיים בנו חכמי ישראל

והנה כלל ישראל מתחננים בבקשה, אבינו שבשמים, על רפואת מרן הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי בן הינדא מלכה לרפ"ש בתושח", ראש ישיבת עטרת ישראל. וראיתי לשתף את הקוראים היקרים, בדברים יסודיים מאד, ממרן החזו"א זצוק"ל, בהגדרת סברת תלמיד חכם.

וכפי שראיתי בספר הנפלא "שלמים מציון" מהגאון הגדול רבי ש. בן ציון פלמן זצ"ל, כתב מרן זצוק"ל את הדברים כתשובה לת"ח אחד שבא עם הצעה מסוימת בנוגע לילדי טהרן, ומרן אמר לו שיעיין בדבר, ובסוף כתב לו שאינו מקבל הצעתו, וע"ז מבאר בנועם דברים יסודיים מאד.

הדברים מובאים בקובץ אגרות (ח"ג מכתב ס"ד) וז"ל: הנני ממנהר לקיים מה שנדברנו להודיעו במכתבי. ואחרי השיקול בהנידון, הוחלטה שלילה מעשית מצד, מטעם כמס' וכו'.

וממשיך, מאד קשה עלי שאי אפשר לי לפרש עמדותי, ואשר אני נותן לפניכם מקום להרהורים, או לתמיהות, או לחשדות, אבל מה אעשה, כי העמל בתורה הנקנית ביסורים שלא נתנו למוסרם ולתארום, מקנים לבעליהם דברים מיוחדים, ואינם חפשים לשפוט ע"פ הרגשות נפשיות אף היוצאות מזיק הקדושה, ומוכרחים לבכר את המושכלות ע"פ יסודי התורה, על פני רגשות הקדושות המעורבות כעס וקנאת מרורות, ע"כ.

משפטים אלו מעניקים לנו **"מושג כלשהו"** בהגדרת "דעת תורה", וכמדומה שכל מילה נוספת, גורעת...
[רק נזכיר מה שפעם התבטא רבנו, כי גם הוראה של החזון איש, בעיני העולם, איז אויך **אשטיקל חזון איש**] [ביאור הדברים, שגם זה כמו חידוש דין בספר חזון איש]. והן הן הדברים שרואים כאן באגרת].

לא שייך להסביר..

ויכולני לומר **שאחרי ראותי דברים אלו, מתפרש אצלי "למפרע"**, כמה דברים שהורה רבנו, בהנהגת הכלל והפרט, ואף **שלא הי' מובן למה הכריע כך**, לא פירש טעמו. ופעם אחת אף ביקשו ממנו עסקנים, להוציא **"הסברה" לציבור**, בנושא מסויים, **ושלל את זה**. וכנראה, ידע שמי שאיננו בקטגוריה שהגדיר **מין החזון"א**, שזוכה לדברים מיוחדים שמקנים לו אחרי עמל התורה וכו', לא ישכיל להבין גם כשינסו להסביר לו, ולכן העדיף את **"השתיקה"**.

"אחריות"

ופעם אחת הי' נושא חשוב מאד, שקובע לכל **"עולם התורה"**, ובא לרבנו שליח חשוב מאחד מקני הדור **זצ"ל** עם הצעה מסוימת. ואמר לי רבנו, אמנם הוא נותן עצה. אך האם הוא **"לוקח אחריות"**. ולא פירש יותר, וראיתי כמה חכמה ועומק דעת תורה מונח בכל שיקוליו, ולאו כל חד סביל דא.

"יחיד הדור"

וכשמדובר מאחד **"מיחיד הדור"**, מרביץ תורה עשרות רבות בשנים, ממעתיקי השמועה, כמה חובה עלינו להרבות בתפילה ותחנונים לשוכן מרומים, שיזכה **"לרפואה שלמה"**, ולהמשיך בהנהגת הכלל ועבודת הקודש, ביתר שאת ויתר עוז, עד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

"פוסק הדור"

והנה בימים הקרובים חל היארצייט של **מין פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל**, והרבה יש להביא מהידידות וההערכה העצומה ששררה בין רבותינו זצוק"ל, שלא יכיל הגליון, אך להיפטר בלא כלום אי אפשר, ונביא בעז"ה מעט מהכתובים. בהיוודע לרבנו הבשורה האיומה שנסתלק מן זצוק"ל, לבשו פניו קדרות, וקרא עליו מה שכתוב במסכת שמחות (פרק ח'). כשמת שמואל הקטן תלו מפתחו ופנקסו בארונם וכו', והיה ר"ג הזקן ור"א מספידין עליו ואומרים על זה נאה לבכות על זה נאה להתאבל, מלכים מתים ומניחים כתריהם לבניהם, עשירים מתים ומניחים עושר לבניהם, שמואל הקטן - נטל כל החמודות שבעולם והלך לו.

"התמדה נוראה"

ופעם התבטא, כך: בדרך כלל גדולי עולם היו בעלי כשרונות גדולים, אבל בזה לבד לא היו זוכים, ורק בזכות ההתמדה העצומה שעמלו בתורה זכו להיות מה שהגיעו. ומן זצוק"ל אף בילדותו כבר היה נחשב לעילוי... ועמלו בתורה היה נורא! עד שהיה מגיע בצהרים הביתה לאחר הלימוד תשוש לגמרי.

ניתן להאזין מידי יום לדבר תורה בהלכה ואגדה

מרשכבה"ג רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל שנמסר ע"י תלמידו החברותא הגרמ"י שניידר שליט"א
בקו אילת השחר 0799-555555 שלוחה 7 ובקול הלשון

ניתן להשיג את הגליון ברש"י 14 קומה 2 בניילונים ע"י הדלת

"אוהבים דבריה" - שימוש באקונומיקה

לפעמים נשפך בכיור, משקה עם צבע חזק, שאם לא ישפכו מיד חומר ניקוי, ישאר כתם בלוע בכיור, והשאלה אם מותר לשפוך אקונומיקה לנקותו.
ואמר מורנו הגאון רבי יהודה ארי' דינר שליט"א שאין בזה כל חשש.

לתרומות והנצחות להפצת הגליון השבועי ניתן לפנות למס' 054-8400953 או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com
להערות והארות ולקבלת הגליון ניתן לפנות במייל הנ"ל

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה.
ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.